

قدر این دلارها را بدانید

جواد اوجی وزیر نفت با اشاره به افزایش چشمگیر درآمدهای کشور در بخش نفت می‌گوید: الحمدلله در سال ۱۴۰۰، وصول درآمدهای نفت و میعانات، فرآورده‌های نفتی، محصولات پتروشیمی و خالص گاز صادراتی ۲.۵ برابر شده و در موضوع گاز این رقم به ۳.۵ تا ۴ برابر رسیده است. به گفته او این توفیق‌ها مایه پیشرفت در مواضع سیاسی کشور شده و حتی افزایش وصول درآمدها دست مذاکره‌کنندگان را در وین باز گذاشته است.

افزایش درآمدهای نفتی چنان‌که ناشی از فروش بیشتر نفت خام یا جهش قیمت آن در بازارهای جهانی باشد، البته خبر خوبی برای دولت است، مشروط به اینکه قدر تک تک این دلارهای نفتی دانسته شود. چون گذشته آن را به ریال تبدیل نکنیم و برای گذران امور روزانه کشور آنها را بر باد ندهیم. هر چند تجربه گذشته روشن است اما هنوز هم این خطر وجود دارد که دولت و مجلس تحت‌تأثیر جهش قیمت جهانی نفت ناشی از بحران اوکراین و تحریم روسیه و برداشته شدن تحریم‌ها علیه ایران در دام پول‌باشی گرفتار شوند و از تجربه گذشته درس عبرت نگیرند. ضرورت دارد یادی کنیم از یک بیت شعری که ابراهیم شبیانی رئیس کل سابق بانک مرکزی که چون روز وداعش فرارسید بر زبان جاری کرد: اگر باران به کوهستان نبارد، به سالی دجله گردد خشک‌رودی!

در شرایط فعلی اقتصاد ایران که گفته می‌شود سرمایه‌گذاری‌های جدید حتی از نرخ استهلاک سرمایه‌گذاری‌های موجود نیز کمتر شده، یک توصیه مفید و خیر خواهانه به متولیان درآمدهای نفتی کشور می‌تواند این باشد که از این به بعد هر در آمدی از این محل نصیب کشور می‌شود، بی‌درنگ به جای صرف کردن در راه تأمین مایحتاج روزمره و خرج‌های یومیه دولت و کشور، به تقویت تولید و روزآمدسازی آن اختصاص یابد تا همان گونه که دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما بکاریم و دیگران بخورند!

نقد خبر

دولت در نقش اصلی

■ خبر: نشست ستاد تنظیم بازار، ظهر دیروز به ریاست محمد مخبر، معاون اول رئیس جمهوری برگزار و مجوز واردات روغن، گوشت گوسفندی و سیم‌زینی صادر شد.

■ نقد: در شرایطی که بحران اوکراین جهان را با بحران تأمین مواد غذایی مواجه کرده، محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری دیروز در اقدامی مهم دستور واردات برخی اقلام خوراکی را که به احتمال زیاد به دلیل تشدید تنش‌ها در اوکراین، به‌زودی با کمبود عرضه جهانی مواجه می‌شوند، صادر کرد. این تصمیم بموقع در این مقطع حساس، کارکرد دولت اقتصاد ایران تبدیل‌شده است و کار به جایی رسید که اکنون بیش از ۸۰درصد اقتصاد ایران دولتی و بدنه دولت به‌شدت فریه شده است. در حالی که اگر دولت مانند شرایط فعلی فقط به نقش اصلی خود یعنی تنظیم‌گری و نظارت بسنده می‌کرد، اکنون چرخ‌های اقتصادی ایران به‌درستی می‌چرخید و بدنه اصلی اقتصاد هم در اختیار مردم و بخش خصوصی بود. در چنین شرایطی این اقدام مثبت دولت، امیدها را برای بازگشت دولت به نقش‌های اصلی خود زنده کرده و انتظار می‌رود با درایتی که ستاد تنظیم بازار از خود نشان داده، دولت در آینده از قیمت‌گذاری و اداره واحدهای تولید دست‌بردار و با کوچک‌تر کردن بدنه خود به سمت جایگاه اصلی‌اش یعنی ایفای نقش به‌عنوان تنظیم‌گر و ناظر بازار حرکت کند.

اقتصاد

سناریوهای احتمالی با تغییر سهمیه بنزین و قیمت‌های جهانی

هر لیتر بنزین شهروندی چند؟

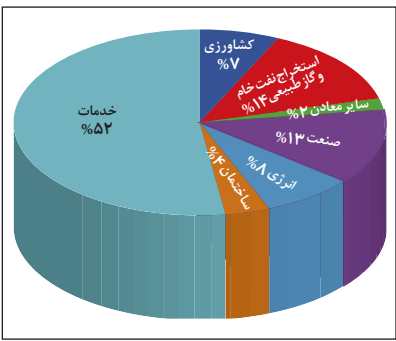
در آینده را آغاز کرده، اما ساخت پالایشگاه‌ها و تبدیل نفت به فرآورده و مصرف بیشتر آن در داخل کشور، باز هم یک تهدید جدی است.

کشور	قیمت هر لیتر بنزین در مناطق مختلف جهان به دلار آمریکا
ونزوئلا	۰٫۶۲۵
لیبی	۰٫۵۳۲
ایران	۰٫۵۵۱
سوریه	۰٫۳۱۶
آنکولا	۰٫۳۳۷
کویت	۰٫۳۴۶
روسیه	۰٫۲۷۳
نیجریه	۰٫۴
ترکمنستان	۰٫۴۲۹
عراق	۰٫۵۱۴
بحرین	۰٫۵۳۱
قطر	۰٫۵۷۷
آذربایجان	۰٫۵۸۸
مصر	۰٫۶۵۳
عمان	۰٫۶۲۱
عربستان	۰٫۶۲۱
بیلاروس	۰٫۸۲۶
پاکستان	۰٫۸۴۱
امارات	۰٫۸۴۹
افغانستان	۰٫۸۷۶
لبنان	۰٫۸۸۵
یمن	۰٫۸۸۷
ازبکستان	۰٫۹۹۲
گرجستان	۰٫۹۶۴
آمریکا	۱٫۱۷۸
اوکراین	۱٫۱۸۳
ترکیه	۱٫۳۰۶
چین	۱٫۳۶۸
اردن	۱٫۵۳
انگولستان	۲٫۰۳۹
فرانسه	۲٫۰۹۵
آلمان	۲٫۱۸۳
دانمارک	۲٫۴۰۱
نروژ	۲٫۶۹۳
هنگ‌کنگ	۲٫۸۳۱

منبع: globalpetrolprices

رشد اقتصاد ایران برای چهارمین فصل پیاپی

کیک اقتصاد ۵/۱ درصد بزرگ‌تر شد

در ۹ ماه امسال، کیک کلان احتساب نفت

۵۵٫۱ درصد و بدون آن ۳٫۸ درصد بزرگ‌تر شده است. تازه‌ترین آمارهای رسمی نشان می‌دهد: نرخ رشد اقتصاد ایران در پاییز چهارمین فصل پیاپی مثبت شده است. در عین حال اطلاعات مرکز آمار ایران از وضع رشد اقتصادی در ۹ ماه سال ۱۴۰۰ گویای این واقعیت است که، بخش کشاورزی برای سومین فصل متوالی با رشد منفی مواجه بوده است. به گزارش همشهری، هر چند در ۹ ماه امسال، رشته‌فعالیت‌های گروه کشاورزی رشد گروه صنایع و معادن ۷٫۱ درصد (شامل: استخراج نفت خام و گاز طبیعی ۱۳٫۴، سایر معادن ۲٫۵، صنعت ۳٫۴، انرژی ۵٫۱ و ساختمان ۶٫۲ درصد) و گروه خدمات ۵٫۱ درصد نسبت به ۹ ماه سال ۱۳۹۹، رشد داشته است. براساس آخرین نتایج حساب‌های ملی فصلی مرکز آمار ایران، محصول ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت سال ۱۳۹۹ در ۹ ماه امسال با احتساب نفت به رقم ۵۴۹٫۷۰۰ میلیارد تومان و بدون آن به ۴۷۲ هزار میلیارد تومان رسیده است که به‌ترتیب در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۵۰٫۱ و ۳۰٫۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در ۹ ماه سال گذشته محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ با احتساب نفت معادل ۵۳۲٫۱ هزار میلیارد تومان و بدون آن ۴۵۴٫۶ هزار میلیارد تومان بود.

کیک اقتصاد ایران در ۹ ماهه ۱۴۰۰ محصول ناخالصی داخل

کشاورزی	صنایع و معادن	استخراج نفت خام و گاز طبیعی	سایر معادن	صنعت	انرژی	ساختمان	خدمات
۳٫۹-	۷۰٫۱	۱۳٫۴	۲٫۵-	۳۰٫۴	۵۰٫۱	۶٫۳	۵۰٫۱

هم‌شهری

افزایش تدریجی دامنه نوسان

بورس در سال آینده

رئیس سازمان بورس: به شرط ثبات بازار، دامنه نوسان در سال آینده به‌صورت تدریجی به ۱۰ درصد افزایش خواهد یافت

مستولان سازمان بورس می‌گویند از سال آینده دامنه نوسان قیمت سهام در بازار سرمایه به ۱۰ درصد خواهد رسید. آنها در عین حال اجرای شیوه‌این قاعده تازه را تدریجی و منوط به ثبات بازار اعلام کرده‌اند. متولیان بازار سرمایه مشخص نکرده‌اند نقطه ثبات بازار کجاست.

به گزارش همشهری، ۵۲هه از درخواست سهامداران حرفه‌ای برای افزایش دامنه نوسان قیمت سهام در بورس می‌گذرد اما در طول این ۵۲هه با وجود آنکه دامنه نوسان تحت‌تأثیر سیاستگذاری‌های مختلف فراز و نشیب‌های زیادی را پشت سر گذاشته اما هرگز از مرز ۱۰ درصد یعنی مثبت و منفی ۵ درصد فراتر نرفته است. حتی در بسیاری از دوره‌ها دامنه نوسان به محدوده ۴ درصد، یعنی مثبت و منفی ۲ درصد هم کاهش یافته است. این در حالی است که در طول ۵۲هه گذشته دامنه نوسان در اغلب بورس‌های دنیا بازر شده و حتی در برخی بورس‌ها به ۵۰ درصد هم رسیده است. در چنین شرایطی از سال گذشته و در پی مطالعاتی که در دوره ریاست محمدعلی دهقان دهنوی در سازمان بورس انجام شد، قرار بود تا دامنه نوسان در نیمه دوم سال جاری افزایش یابد، اما با تغییرات مدیریتی اجرایی شدن این سیاست مسکوت ماند، تا اینکه روز گذشته رئیس سازمان بورس در جریان رونمایی از تابلوی معاملات قراردادهای آتی بورس انرژی در پاسخ به پرسش خبرنگارانی که از او آخرین تصمیمات درباره دامنه نوسان را جویا شدند، اعلام کرد: احتمالاً دامنه نوسان در سال ۱۴۰۱ به ۱۰ درصد یعنی بازده ۲۰ درصدی با ۱۰ درصد مثبت و منفی افزایش خواهد یافت. البته او و نایب‌رئیس هیأت‌مدیره سازمان بورس شروطی را برای افزایش دامنه نوسان مطرح و اعلام کردند. به گفته آنان افزایش دامنه نوسان به ثبات در بازار سهام منوط است. ضمن اینکه افزایش به‌صورت تدریجی و فصل به فصل انجام خواهد شد.

افزایش دامنه نوسان به ۱۰ درصد

دیروز مجید عشقی، رئیس سازمان بورس اعلام کرد: برنامه سازمان برای اسسال آینده افزایش تدریجی دامنه نوسان است اما ناگفته نماند که اجرای چنین مسئله مهمی به شرایط بازار بستگی دارد. عشقی اضافه کرد: برنامه سازمان بورس برای سال آینده افزایش تدریجی دامنه نوسان است. هم‌زمان با این سخنان محسن خداباشی، نایب‌رئیس هیأت‌مدیره سازمان بورس هم جزئیات بیشتری از این تصمیم را اعلام کرد و گفت: اگر بازار به شرایط ثبات بازگردد برنامه‌هایی برای افزایش دامنه نوسان خواهیم داشت و آنها را به مرحله اجرا می‌سانیم.

او اضافه کرد: مقرر شده تا دامنه نوسان به‌صورت تدریجی و یک‌درصد، یک‌درصد، اضافه شود. این اتفاق به‌صورت فصلی انجام خواهد شد، اما در کل تغییر دامنه نوسان به شرایط وابسته است که در هیأت‌مدیره سازمان بورس مطرح و درباره آن تصمیم‌گیری می‌شود.

او در پاسخ به انتقادهایی که در مورد محدودیت دامنه نوسان وجود دارد، گفت: برخی معتقدند که دامنه نوسان مانند بسیاری از بورس‌های دنیا به ۲۰ درصد تغییر پیدا کند، اما با توجه به اینکه بخش زیادی از بازار سرمایه ایران را افراد مبتدی تشکیل داده‌اند، این اقدام چندان با وضع بازار سهام ما جور نیست و نمی‌توان آن را اجرا کرد.

رونمایی از تابلوی معاملات آتی انرژی

دیروز برای نخستین‌بار از تابلوی معاملات قراردادهای آتی انرژی در بورس انرژی ایران رونمایی شد. قرار است در گام نخست معاملات آتی نفتا و متانول در این تابلو انجام شود. تاسیس این تابلو از آن رو اهمیت دارد که می‌تواند زمینه‌ای برای پوشش ریسک نفت و انرژی و فرآورده‌های حاصل از آن باشد. کاربرد این معاملات در جهان به قدری است که نوانسده سهم مهمی از اقتصاد جهانی را به خود اختصاص دهد. در سال ۲۰۲۱ میلادی ۶۲ میلیارد قرارداد آتی در جهان منعقد شده است که افزایش ۳۳ درصدی را نسبت به سال قبل نشان می‌دهد. با آغاز به‌کار این معاملات سرما به‌گذاران می‌توانند چشم‌انداز بهتری از آینده قیمت انرژی داشته باشند و در عین حال خود را در مقابل نوسان‌های قیمت به‌نوعی بیمه کنند. مقامات سازمان بورس در شرایط فعلی که جهان با بحران انرژی مواجه است در تلاش هستند از این طریق، بورس انرژی ایران را به مرجع قیمت‌گذاری منطقه تبدیل کنند: موضوعی که چندان ساده به‌نظر نمی‌رسد. دیروز رئیس سازمان بورس در این باره گفت: اکنون به‌طور قطع نمی‌توان گفت که با اجرای معاملات آتی انرژی، بازار کالایی ما به‌عنوان مرجع قیمت‌گذاری یا هاب مشخص می‌شود یا خیر؛ زیرا این موضوع به میزان استقبال فعالان و سرمایه‌گذاران از این ابزار بستگی دارد. عشقی اما تأکید کرد: آغاز معاملات آتی بر محصولات کالایی، نوسان قیمت کالاها را برای سرمایه‌گذاران و معامله‌گران کاهش می‌دهد تا آنها بتوانند ریسک‌های موجود را کنترل کنند. او اضافه کرد: امید می‌رود با اجرای معاملات آتی بر حامل‌های انرژی شاهد اتفاقات خوبی در بحث صادرات باشیم.